

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 1. Præmittuntur quædam notatu digna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVT

124

Ascensus Montis Carmeli, cap. 12, ubi assignans indicia, quæ habere debet is, qui intellectum à formis imaginarijs, actibusq; discursiuis nudare debet, ut ad contemplationis sublimitatem ascendat, sic loquitur.

Primum est, cognoscere, se iam non posse amplius meditari, neque in imaginationis opera uti, nec hac in re gustum ac refectionem mentis si, uti antea percipere; quin potius ariditatem quandam in ipsis reperire, in quibus solebat sensum desigere & succum ac pastum elicere.

2. In huius propositionis elucidatione consuetum stylum seruantes, prius legitimum eius sensum proponemus; deinde tam doctrinam, quam locutionem pleribus Sanctorum Patrum, & illustrium Doctorum testimonijs elucidabimus. Ut autem in hoc clarius, & distinctius procedamus; propositionem hanc in tres partes scabimus. In priori namque parte asserit, eum, qui ad contemplationis sublimitatem iam peruenturus est, debere intellectum in ipsa contemplatione nudare à formis seu speciebus imaginarijs. In secunda verò parte docet, debere etiam tunc nudare intellectum ab actibus discursiuis, qui in meditatione reperiuntur. In tertia tandem parte asserit, signum huius status, in quo scilicet debeat quis iam ad hanc contemplationis sublimitatem ascendere, in eo consistere, quod nequeat iam imaginationis operatione, actibusque discursiuis uti, nec in hoc voluptatem aliquam, aut deuotionem, sicuti antea, inueniet. Has ergo tres propositionis huius partis sigillatim suo ordine elucidabimus, quod, ut rectius, & clarius fiat,

§. I.

Pramittuntur quadam notatu digna.

3. **P**RAMITTENDUM est primum, ex D. Thoma in 3. distinctione 34. quæst. 1. art. 2. & dist. 35. q. 2. art. 2. quæstiuicula 1. duplex cognitionis, & contemplationis supernaturalis genus reperiri posse: aliud scilicet secundum humanum modum, quatenus, & si fiat cum auxilio ordinis gratiæ, adaptatum tamen nostro connaturali operandi modo, utique medio discursu præuio, necnon, & cooperatione phantasiæ: aliud verò, supra humanum modum, quatenus nimirum, ex specialissimo auxilio gratiæ correspondente dono intellectus, mens eleuatur ad hoc, ut sine prædictis imperfectioribus pro hoc statu connaturalibus, veritatem quasi nudam contempletur, quod plerumque contingere, ex testimonijs eiusdem Angelici Doctoris, & aliorum Patrum infra adducendis, manifestè constabit.
4. Secundo prænotandum est, diuersimodè Sanctos Patres, ac Doctores Mysticos ad vnum quodque ex his duobus generibus supernaturalis contemplationis nos dirigere: cum enim primum illud genus sit in nostra potestate simul cum auxilio gratiæ (quod ut docet idem D. Thom. 2. 2. q. 45. art. 2. nemini ad hoc denegatur) ad eum utique modum, quo alij actus supernaturales, verbi gratia, fidei, spei, & charitatis in potestate nostra esse dicuntur, hinc fit, ut huiusmodi contemplationis genus, vt potè utilissimum, meritò hominibus suadeant, & ad illud quærendum, & assequendum valdè eos alliciant.
5. At verò cum aliud supernaturalis eleuationis, & contemplationis, quæ est supra humanum modum, genus eo ipso, quod supra humanum modum sit nullatenus huma-

humana diligentia, etiam cum communi auxilio gratiæ acquiri possit, sed solum misericorditer à Deo infundatur, hinc fit, ut nullatenus Sancti Patres, ad illud quaerendum, aut intendendum, homines inuitent; id namque præsumptuosum proculdubio esset, ut cõmuniter docent idem Sancti Patres, & Doctores Mystici, cuiusmodi sunt D. Dionysius c. 1. de diuin. nominib. §. 11. Ricard. de Sancto Viçt. lib. 4. de contempl. c. 2. D. Laurentius Iustin. de perfectione monastica c. 18. & S. Mater nostra THERESIA c. 12. suæ Vitæ, vbi idem adnotauit in marginali nota Magister Luysius Legionensis; nec non, & in Viâ perfectionis cap. 2. Beatus Thomas de Villanueua in Cantica, super illa verba. *Introduxit me Rex in cellam vinariam*, Suarez tomo 2. de Religione lib. 2. de oratione c. 14. nũm. 5. Molina Carthusianus tractatu 2. de oratione cap. 6. §. 2. Ludouicus à Ponte in introductione ad orationem mentale §. 11. circa finem, Magister Basilius Legionensis in Defensorio sæpè citato propositione 3. & plures alij.

Cæterum quamuis hoc secundum genus contemplationis, quæ est supra humanũ modum, veluti possitiue quaerere, & intendere nequaquam prædicti Doctores suadeant, sed potius damnent, in alio tamen sensu, nos ad illud erigunt, quatenus, scilicet, docet remouere impedimenta, quæ talis contemplationis à Deo infusionem impedire, nosque ad eam indisponere possent; hoc enim nullatenus præsumptuosum, sed conuenientissimum est, ut ex se latè est manifestum.

Tertiò deinde animaduertendum est, in utroque ex prædictis duobus generibus contemplationis denudationem à formis imaginarijs, & à modo operandi discursiuo reperiri posse, licet diuersimodè. Nam in contemplatione, quæ est supra humanum modum, dari potest omnimoda denudatio à prædictis formis rerum sensibilem, & à cooperatione phantasiæ, nec non & à discursu, tam præuio, quàm concomitanti; ut ex testimonijs infra adducendis manifestè constabit. At verò in contemplatione illa supernaturali, quæ est secundum humanum modum, hæc quidem omnimoda denudatio, ac depuratio reperiri nequit, eo quod humanus modus operandi tantam perfectionem sortiri non potest, sed exigit semper tum discursum saltim antecedentem, & præuio ad ipsum contemplationis actum, ut docet D. Thomas 1. p. quæst. 85. art. 5. consentiuntque omnes Philosophi, ac Theologi: tum, etiam cooperationem, seu associationem phantasiæ, ut statuit idem S. Doctor 1. p. q. 84. art. 7. iuxta illud Aristot. 3. de anima: *Necessè est intelligenti phantasmata speculari*, quod non solum in operatione circa obiecta naturalia, sed etiam circa supernaturalia, quãdo humano modo fit, necessarium esse docet D. Thomas 1. p. q. 48. art. 7. & quæst. 94. art. 2. & 2. 2. quæst. 173. art. 4. & quæst. 174. art. 2. ad 4. Cum quo Doctores alij consentiunt, sumiturque ex illo Dionysij cap. 1. de cœlesti Hierarch. *Impossibile est lucere nobis diuinum radium, nisi varietate sacrorum velammum circumuelatum*, & ex D. Gregorio Nazianzeno oratione 2. de Theologia, vbi id expressè docet.

Cæterum in alio sensu prædicta denudatio potest in hac eadem contemplatione reperiri, à discursu quidem, quatenus & si illum supponat, cessat tamen cum ad hanc contemplationem peruenitur, & loco eius succedit simplex quædam veritatis æternæ intuitio, quietaque, & conformis operatio, ut ex D. Dionysio expressè docet, & declarat D. Thom. 2. 2. q. 180. art. 6. beneque tractat Suarez citato lib. 2. de oratione cap. 10.

6.

7.

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI
124

Deinde etiam potest reperiri denudatio à formis imaginarijs, ad hunc sensum, ut scilicet intellectus concipiat Deum, & res spirituales per modum remotionis, ut docet D. Thomas 1. parte quæst. 84. art. 7. ad 3. & alibi sæpe, de quo cognoscendi modo præcedenti capite latè differuimus. Tunc enim licet necesse sit dari operationem, & associationem phantasie circa objecta illa, quæ à Deo remouentur, tamen cognitio ipsa non concipit in objecto aliquid corporeum, & ideo non dantur phantasmata, aut formæ imaginariæ talis objecti sic cogniti: ut ex prædicto docet Diuus Thomas loco proxime citato his verbis: *Deum, ut Dionysius dicit, cognoscimus, ut causam, & per excessum, & per remotionem; alias etiam incorporeas substantias in statu presentis vite cognoscere non possumus, nisi per remotiones, vel aliquam comparationem ad corporalia, & ideo cum de huiusmodi aliquid intelligimus, necesse habemus, conuerti ad phantasmata corporum, licet ipsorum non sint phantasmata.*

8. Hæc igitur cognitio ex parte quidem objecti cogniti nihil corporeum importat, ex parte tamen modi cognoscendi, dici potest, importare aliquid materialitatis, non quia modum aliquem materialitatis in objecto concipiatur; illum enim potius remouet, sed quia postulat per se coniungi cum operatione phantasie circa propria phantasmata corpora iam dicta: & in hoc consistit conuersio illa phantasmatica, quam docet D. Thom. esse necessariam, & de qua loquebatur Aristoteles, cum 3. de anima dixit: *Oportet intelligentem phantasmata speculari.*

9. Vnde hæc cognitio rerum spiritualium, potiorique titulo cognitio Dei, nullatenus est quid dicitur, & perfecta, sed potius valde imperfecta, & confusa, quatenus concipit Deum esse aliquid supra omnia alia, quæ potest attingere; atque adeo est cognitio valde adaptata caliginosæ illi cognitioni Mysticæ, de qua cap. præcedenti latè differuimus; quam imperfectam rerum spiritualium cognitionem à rebus corporeis, modo dicto, abstrahentem, ac supra illas se eleuantem, concedit expressè D. Thom. 1. parte, quæst. 88. art. 2. in corpore, & ad 1. & 3. contra sentent. cap. 45. quibus in locis Caietanus, & Ferrara aduertunt sententiam D. Thomæ re ipsa nullatenus discordare à sententia Scoti in 1. dist. 3. q. 2. conclusionem 1. 3. & 4. assertentis, posse nos peruenire in statu viæ, ad conceptus de Deo proprios, qui creaturis non conueniant, licet non possimus aliquem conceptum proprium de Deo in particulari, hoc est perfectum, usque ad ultimam Dei differentiam, aut quasi differentiam habere: & ita dicunt prædicti Auctores solum esse diuersitatem inter D. Thomam, & Scotum in modo loquendi; quatenus D. Thom. huiusmodi cognitionem imperfectam rerum spiritualium, & si earum propriam, quia tamen non pertingit usque ad ultimam earum differentiam in particulari, appellat cognitionem dumtaxat, quoad *an est, ita quia est?* Scotus verò eandem appellat cognitionem, quoad *quid est?* quia per eam saltim in communi, & imperfectè quid prædictæ res spirituales sunt cognoscimus.

10. Conueniunt tamen, uterque Doctor, Angelicus, & subtilis, & cum eis ceteri Theologi, & Philosophi, in eo quod iam diximus, & ad propositum nostram pertinet, scilicet posse dari in via cognitionem propriam de rebus spiritualibus, & de Deo, per quam imperfectè, & veluti in confuso tales res, ut ab omnibus rebus corporeis separata, & eleuata, per viam remotionis cognoscantur. Et ad hunc sensum potest in contemplatione supernaturali, quæ secundum humanum modum fit, dari den-

datio à formis imaginarijs, quatenus scilicet per talem cognitionē omnia materialia, & corporea, imperfectionesq; creatæ à Deo, modo dicto, remouētur, formaturq; proprius, licet imperfectus, & confusus conceptus Dei, vt ab illis omnibus distincti, quāuis detur semper in hac contemplatione associatio phantasiae circa propria ipsius phantasmata corporea, quæ tamen associatio, & adumbratio multoties fere imperceptibilis est, vt re & docet noster Thom. à Iesu lib. 5. de diuina contempl. c. 1. circa finē, qui etiā in eodē lib. c. 10. optime explicat ex SS. Patrū doctrina, quomodo hæc notitia secludens ex parte obiecti oēs imperfectiones, possit in hac vita, modo dicto reperiri, §. 11.

Ex dictis elucidatur prior pars huius propositionis.

O Vibus suppositis, quod attinet ad primam partē huius propositionis, duplex illius sensus, & vterq; verissimus esse potest. Primus est, eū qui ad supernaturalis contemplationis, etiā illius, quæ secundum humanum modū fit, sublimitatem perueniturus est, debere non quidē habitualiter, sed actualiter, hoc est in ipso contemplationis actu, intellectu à formis, seu speciebus imaginarijs nudare ad hunc sensum, vt & si reuera cum phantasia associatione, atq; ad eō per conuersionē ad phantasmata operetur, tamen ex parte obiecti, nihil tale concipiat, sed in sola illa Dei cognitione confusa, & caliginosa sistat, in qua ipsam phantasiae associationē, seu adumbrationē, vt pote fere imperceptibile, non sentiat; quod quonā pacto connaturaliter fieri possit, paragrapho præcedenti explicuimus. Et ad huiusmodi denudationē sic explicatam positiuē (vt sic dicamus) debito tēpore querendam, Mysticus noster Doctor virum cōtēplatiuū instruit, quia (vt sup. n. 4. dicebamus) re vera est in nostra potestate, cū auxilio gratiæ, quod consonē ad connaturale hominis operandi modū à Deo tribuitur.

Secundus vero sensus eiusdē partis est, eum qui ad illius contemplationis supernaturalis, quæ supra humanū modū fit, sublimitatē perueniturus est, debere tunc intellectum à formis, seu speciebus, imaginarijs omnino nudatū habere, taliter, vt etiā phantasiae associationem, conuersionemq; proinde ad phantasmata excludat: quamuis, n. id secundum connaturale operandi modum contingere nequeat, quod tantum voluit D. Thom. & alij PP. ac Doctores supra nu. 6. citati, bene tamen secundum alium superiorem, & supra humanum modum; quod aperte docent SS. Patres, imo & Angelicus ipse Doctor, pluresq; alij illustres Doctores, præsertim Mystici, quorum testimonia statim referemus; tenentq; plures alij; cuiusmodi sunt noster Thom. à Iesu c. 1. de cōt. c. 1. & 2. noster Ioan. à Iesu Maria in Theol. Myst. c. 6. noster Hier. à Matre Deit. de Theol. Myst. in via vnit. c. 2. 3. 4. & 5. Ant. Sucq. in 1. Viæ vitæ æternæ lib. 3. c. 16. Greg. de Valer. to. 1. disp. 6. p. 1. punct. 3. Ragusa in 3. p. disp. 26. Molin. Carthusian. tr. 2. de or. c. 6. §. 1. liber qui inscribitur, *Ascensus Montis Sion, diæta 3. c. 4.* Aluarado to. 1. Artis bene viuendi lib. 2. c. 42. Luisius Legionensis in quadam nota marginali, quæ habetur in cap. 1. Mansionis septimæ S. Matris nostræ THERESIÆ, Basil. Legionens. in Defensorio cit. propositione 3. & in quibusdam annotationibus ad confessiones Beati Ildephonsi de Orozco n. 21. & 23. pluresq; alij Doctores.

Vnde quamuis hæc prima pars propositionis Mystici nostri Doctoris in hoc secundo sensu, qui strictior & rigorosior est, intelligatur, insignem hanc tot Sanctorū Patrū, illustriumque Doctorum approbationē, tam quoad rem, quam quoad loquendū